

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/55/2020
Identifikačné číslo spisu: 2316010543
Dátum vydania rozhodnutia: 17.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2316010543.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného W. O. F. Y. F. Š. S. N. F. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 17. septembra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného W. O., podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Jána Foltána, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/24/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) z 23. októbra 2018, sp. zn. 2T/131/2016, bol obvinený W. O. uznaný za vinného z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona (v bode 1) a zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona (v bode 2) na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 24.10.2014 v čase od 03.00 hod. do 07.00 hod. v obci K. M., v budove súpisného čísla XXX, neznámym spôsobom rozbil výplň plastového okna, odstránil sieťku, otvoril okno, dostal sa do priestorov budovy, pristúpil k trezoru bankomatu, lepiacou páskou prelepil senzor zabezpečovacieho zariadenia, následne nezisteným predmetom zarezal do vonkajšieho plášťa trezoru bankomatu, čím ho poškodil a spoločnosti Sberbank Slovensko so sídlom Bratislava, Vysoká č. 9 spôsobil škodu vo výške 2.430,26 Eur,

2/ v čase od 20.00 hod. dňa 29.01.2015 do 05.00 hod. dňa 30.01.2015 v meste Sered' poškodil kovové dvere v oblasti zámku v zadnej časti prevádzky stávkovej kancelárie Pluto na ulici M. R. Štefánika 2158/7, dostal sa do objektu prevádzky, kde v chodbe poškodil drevené dvere v oblasti zámku, takto sa dostal do samotnej prevádzky, odkiaľ zo steny odcudzil bezpečnostnú schránku obsahujúcu finančnú

hotovosť vo výške 9.315,- Eur, z regálov v prevádzke odcudzil 260 krabičiek tabakových výrobkov rôznych značiek v hodnote 839,20 Eur a rôzne žreby spoločnosti TIPOS v hodnote 6.660,- Eur, čím poškodenému Z. B., bytom M., Š. XXXX/XX, spôsobil škodu v celkovej výške 10.900,- Eur a spoločnosti Generali Poist'ovňa, a. s. so sídlom Lamačská cesta 3/A Bratislava, škodu vo výške 5.995,30 Eur.

Za to okresný súd u obvineného za skutok v bode 1/ podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na jeho odsúdenia trestnými rozkazmi Okresného súdu Galanta zo 4. augusta 2015, sp. zn. 3T/91/2015, právoplatný dňa 13. novembra 2015 a Okresného súdu Nitra z 2. decembra 2016, sp. zn. 33T/36/2016, právoplatný dňa 5. januára 2017, nakoľko uložené tresty považoval za dostatočné na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného.

Za skutok v bode 2/ okresný súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní päť rokov a štyri mesiace za súčasného zrušenia (podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona) výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda z 30. apríla 2015, sp. zn. 0T/61/2015, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo týmto zrušením, stratili podklad, pričom na výkon uloženého trestu bol obvinený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) uložil obvinenému povinnosť titulom náhrady škody zaplatiť sumu vo výške 2.430,26 Eur spoločnosti SBERBANK Slovensko, a. s. so sídlom Vysoká 9, Bratislava, IČO: 17321123 a sumu vo výške 5.995,30 Eur spoločnosti GENERALI Poist'ovňa, a. s. so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35709332.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného Z. B., nar. XX. M. XXXX, bytom M., Š. XXXX/XX s nárokom na náhradu škody odkázal prvostupňový súd na civilný proces.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podali v zákonnej lehote odvolanie obvinený (napadol rozsudok v celom jeho rozsahu), ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Petra Magdálíka dňa 18. januára 2019 (č. l. 378 - 191 spisu), ako i poškodený Z. B. (proti výroku o náhrade škody, č. l. 375 - 377 spisu).

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) o nich rozhodol na verejnom zasadnutí rozsudkom z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/24/2019, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o uplatnenom nároku poškodených na náhradu škody a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a § 287 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že obvinený W. O. je povinný titulom náhrady škody zaplatiť:

- sumu vo výške 2.430,26 Eur poškodenej spoločnosti Prima banka Slovensko, a. s. so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951,
- sumu vo výške 5.995,30 Eur poškodenej spoločnosti GENERALI Poist'ovňa, a. s. so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35709332.
- sumu vo výške 10.900,- Eur poškodenému Z. B., nar. XX. M. XXXX, bytom M., U. X. XXXX/X.

Dňa 18. augusta 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené dovolanie obvineného (doručené prvostupňovému súdu 23. marca 2020, č. l. 445 - 446 spisu) proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/24/2019, spísané prostredníctvom obhajcu obvineného, JUDr. Jána Foltána. Ako dovolacie dôvody pritom obvinený označil dôvody uvedené pod písm. c) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a písm. g) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom).

Obvinený v podanom dovolaní namietal, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania nebola bez

akýchkoľvek pochybností preukázaná jeho vina. Vo vzťahu k rozsahu vykonaného dokazovania uviedol, že prvostupňový súd nevykonal potrebné dôkazy, ako napríklad výsluch znalcov, ktorí v danej veci vypracovali znalecké posudky, pričom spochybnil taktiež jednoznačných výsledkov znaleckého dokazovania, ako aj spôsob hodnotenia dôkazov zo strany prvostupňového súdu a úvahy súdu s tým spojené.

Obvinený v rámci svojej argumentácie poukázal na skutočnosť, že znalecké posudky Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktoré boli v predmetnom konaní použité, predstavujú nezákonné dôkazy z dôvodu, že obvinenému neboli doručené uznesenia o pribratí znalcov v súlade s ustanovením § 179 ods. 1, ods. 2 Tr. por., čím malo dôjsť k porušeniu práva obvineného na obhajobu.

Rozsudok trpí podľa obvineného vadami v tom smere, že nie je náležité odôvodnený. Má za to, že okresný, ako ani krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutí v dostatočnej miere nezaoberali jednotlivými argumentmi, na ktoré obvinený v danom konaní poukázal.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2019, sp. zn. 3To/24/2019 bol porušený zákon a podľa § 386 ods. 2 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Po postupe v zmysle ustanovenia § 376 Tr. por. sa k dovolaniu obvineného písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátorka“) podaním z 27. mája 2020 (č. l. 475 - 476 spisu), v ktorom uviedla, že v danom prípade nebolo právo obvineného na obhajobu porušené v žiadnom smere, poukazujúc na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu.

Zdôraznila, že nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. uviedla, že argumentáciu obvineného vzťahujúcu sa k predmetnému dovolaciemu dôvodu považuje taktiež za nedôvodnú, zdôrazniac, že celému trestnému konaniu vo veci W. O. nie je čo vytknúť, keďže prípravné konanie, proces dokazovania, ako aj konanie pred súdom prebehli zákonným spôsobom. V tejto súvislosti poukázala na odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu, v rámci ktorých sa tieto náležitým spôsobom vysporiadali s opakujúcimi sa námietkami obvineného, ktoré opätovne uviedol aj v rámci podaného dovolania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátorka navrhla, aby najvyšší súd dovolanie obvineného W. O.Š. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril aj poškodený Z. B. podaním z 18. mája 2020 (č. l. 473 - 474 spisu), v ktorom vo vzťahu k údajnému porušeniu práva na obhajobu, ktoré malo byť spôsobené nedoručením uznesenia o pribratí znalcov obvinenému v súlade s § 179 ods. 1, ods. 2 Tr. por. uviedol, že obvinený bol v trestnom konaní riadne zastúpený obhajcom (povinná obhajoba), pričom v zmysle § 179 ods. 2 veta prvá Tr. por. je v takomto prípade postačujúce, pokiaľ je uznesenie oznámené iba obhajcovi. Poškodený Z. B. považoval, vychádzajúc z údajov obsiahnutých v spisovom materiály, uvedenú podmienku za splnenú, kedy podľa jeho názoru boli všetky písomnosti v rámci trestného konania riadne doručované obhajcovi obvineného, a preto nemohlo dôjsť v tomto smere k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu.

V súvislosti s námietkou obvineného týkajúcou sa nevypočutia znalcov na hlavnom pojednávaní poukázal na ustanovenie § 286 ods. 2 veta druhá Tr. por., vymedzujúce okolnosti, za ktorých možno namiesto výsluchu znalca prečítať zápisnicu o jeho výpovedi, resp. jeho písomný znalecký posudok,

označiac postup okresného súdu, ktorý v danom prípade nevypočul znalca, ale pristúpil k prečítaniu jeho písomného znaleckého posudku, za zákonný. Z uvedeného dôvodu označil predmetnú námietku obvineného taktiež za irelevantnú.

Vo vzťahu k ostatným námietkam obvineného uviedol, že tieto sa týkajú len zisteného skutkového stavu a poukazujú na hodnotenie vykonaných dôkazov zo strany súdov, zdôrazniac, že uvedené skutočnosti možno namietat' výlučne prostredníctvom § 371 ods. 3 Tr. por., pričom dovolanie z tohto dôvodu je oprávnený podať len minister spravodlivosti.

S poukazom na vyššie uvedené považuje podané dovolanie za neopodstatnené a preto navrhol, aby najvyšší súd podľa § 382 Tr. por. toto odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) v spojení s písm. a) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Najvyšší súd zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom rozhodnutia o dovolaní je nutné vo všeobecnosti zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, keď nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Pokiaľ ide o otázku viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak, ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti, - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

A napokon ešte pred samotným vysporiadaním sa s konkrétnymi uplatnenými námietkami obvineného sa žiada úvodom vo všeobecnosti tiež uviesť, že dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, resp. skutkovými závermi, ktoré vo veci urobili súd prvého a druhého stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (s poukazom na § 567j ods. 7 Tr. por.). Dovolací súd skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý dôvod bol do Trestného poriadku doplnený novelou č. 262/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. septembra 2011).

Vo všeobecnosti vo vzťahu k samotnému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a to, že pre jeho naplnenie je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného

poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí, teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmieňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

Pokiaľ ide o posudzovanú vec, je potrebné konštatovať, že hoci z obsahu predloženého spisu nevyplýva, či boli uznesenia o pribratí znalca (č. l. 106 a č. l. 266 spisu) obvinenému, resp. jeho obhajcovi doručené, je nepochybniteľne preukázané, že obvinený, ako aj jeho obhajca mali možnosť sa s predmetnými uzneseniami oboznámiť pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu (Záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu z 21. júla 2016, č. l. 282 spisu) a teda namietat' pribratie znalcov, či už pre vecné dôvody alebo pre osoby znalcov, čo však v prípravnom konaní, ako ani na hlavnom pojednávaní neurobili.

S prihliadnutím na samotný účel ustanovenia § 142 ods. 3 Tr. por. najvyšší súd uvádza, že námietka obvineného z vecného hľadiska tak, ako bola formulovaná, spochybňujúc výlučne správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní spočívajúceho v nedoručení predmetných uznesení o pribratí znalca do konania obvinenému, resp. jeho obhajcovi, bez konkretizácie argumentov smerujúcich priamo voči samotnému pribratiu konkrétneho znalca (či už z vecných dôvodov alebo pre osobu znalca), nezakladá dostatočné právne východiská pre vyslovenie záveru, že v danom prípade došlo činnosťou orgánov činných v trestnom konaní, resp. prvostupňového súdu k porušeniu práva obvineného na jeho obhajobu v požadovanej intenzite (t. j. zásadným spôsobom).

Vo vzťahu k ostatným námietkam obvineného, týkajúcim sa nedostatkov v dokazovaní, predovšetkým pokiaľ ide o rozsah dokazovania a hodnotenie jednotlivých dôkazov zo strany súdov nižšieho stupňa najvyšší súd uvádza, že tieto sú skutkového charakteru, a preto nie je oprávnený sa nimi v rámci dovolacieho konania zaoberať, keďže stoja zjavne mimo rozsahu dovolacieho prieskumu.

Najvyšší súd v predmetnom kontexte zdôrazňuje, že vo všeobecnej rovine právna úprava dovolania výslovne vylučuje možnosť uplatňovania námietok voči skutkovým zisteniam súdov, čo znamená, že v dovolacom konaní nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť či úplnosť zisteného skutkového stavu, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania, ako ani posudzovať správnosť, resp. celkovo spôsob hodnotenia jednotlivých dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili (a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu). Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení a záverov urobených súdmi nižšieho stupňa už v dovolacom konaní neprichádza do úvahy (uvedené neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Námietky obvineného smerujúce voči konečným skutkovým zisteniam a záverom (namietajúce ich

správnosť či úplnosť) sú, preto z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže pre dovolací súd je záväzný skutok tak, ako bol tento ustálený zo strany dotknutých súdov nižšieho stupňa - ten nemôže nijako meniť, ani dopĺňať.

S poukazom na vyššie uvedené je potom potrebné uzavrieť, že dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nezodpovedá ani jeden argument prezentovaný obvineným v dovolaní, a preto najvyšší súd nemôže konštatovať naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., pod tento je potenciálne podraditeľná námietka obvineného smerujúca k spochybneniu spôsobu realizácie vybraných dôkazov, konkrétne znaleckých posudkov vypracovaných Kriminálnym a expertíznym ústavom Policajného zboru, ktoré boli v danej veci na hlavnom pojednávaní prečítané bez výsluchu samotných znalcov.

Na tomto mieste sa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. žiada úvodom uviesť, že pre jeho naplnenie sa vyžaduje, aby zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedalo porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), z čoho potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal (má) negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. júla 2019, sp. zn. 3 Tdo 29/2019, prijaté na posledne uskutočnenom trestnoprávnom kolégiu, konanom dňa 17. júna 2020, za účelom publikovania v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Najvyšší súd v kontexte vyššie uvedeného označil za rozhodujúcu skutočnosť, že obvinený, rovnako ako ani prokurátor, v prejednávanej veci nenavrhol vypočúť znalcov, ktorí vypracovali predmetné znalecké posudky a pred vyhlásením dokazovania za skončené nemali v tomto smere žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Z uvedeného dôvodu, s poukazom na obsah spisového materiálu, najvyšší súd konštatuje, že nemá pochybnosť o tom, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre prečítanie znaleckého posudku v zmysle § 268 ods. 2 Tr. por.

Na základe uvedených dôvodov nemožno prezentovanú námietku obvineného považovať za spôsobilú odôvodniť naplnenie dovolacieho podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

V závere považuje najvyšší súd za potrebné sa vyjadriť k argumentácii obvineného spochybňujúcej náležitosť odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Na margo predmetného najvyšší súd prioritne uvádza, že v súlade s ustanovením § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti (samotnému) odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Zároveň je potrebné konštatovať, že parametre ústavnosti spĺňa „už“ také odôvodnenie, ktoré reaguje na podstatné a relevantné (a nie, teda všetky) argumenty strany, keď zároveň platí, že odôvodnenia rozhodnutí vydaných vo veci treba vnímať v súhrne.

Súčasťou práva na spravodlivý proces je skutočne aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Na druhej strane nie je možné uvedené právo vykladať tak, že zaručuje právo obvineného na také rozhodnutie súdu, ktoré zodpovedá jeho predstavám. Uvedené právo napokon nespočíva ani v tom, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odpoveď treba dať iba na tie argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie, prípadne na tie, ktoré zostali sporné. Na uvedené závery opakovane poukazuje i Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôrazňujúc, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie.

Skutočnosť, že obvinený sa nestotožňuje so skutkovými či právnymi závermi súdu prvého stupňa, resp. odvolacieho súdu obsiahnutými v ich rozhodnutiach, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej

neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených týmito súdmi. Inými slovami povedané, právo na spravodlivý proces nie je možné vykladať tak, že zaručuje obvinenému právo na také rozhodnutie, aké zodpovedá jeho predstavám.

Pokiaľ ide o prejednávanú vec, najvyšší súd konštatuje, že prvostupňový súd, rovnako, ako aj odvolací súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne rozviedli, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy opreli svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravovali pri ich hodnotení. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, akým spôsobom sa vysporiadal s obhajobou obvineného. Ako už bolo zdôraznené, odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 336/2016). Preto pokiaľ predstavujú odvolacie námietky iba opakovanie v predchádzajúcom konaní už uplatnenej obhajoby, s ktorou sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí náležite vysporiadal postačí, ak odvolací súd odkáže na vecne správne dôvody napadnutého rozhodnutia. Z uvedených dôvodov je potrebné námietku obvineného o neodôvodnenosti rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu označiť za neopodstatnenú.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok vymedzených v dovolaní obvineného nie je naplnený žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.